

F. VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ - SHRNU TÍ

F.I. VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA VYVÁŽENOST VZTAHU PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ, JAK BYLA ZJIŠTĚNA V ROZBORU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE.

F.I.I. Vyhodnocení vlivů ZÚR OK na vyváženost vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, jak byla zjištěna v rozboru udržitelného rozvoje (ÚAP OK).

ZÚR OK mají výrazný pozitivní vliv na vyváženost vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

Značná část území Olomouckého kraje vykazuje nevyvážený vztah podmínek, zejména pro hospodářský rozvoj, v menším rozsahu z hlediska podmínek pro životní prostředí a soudržnost společenství obyvatel území. Při hodnocení je vycházeno zejména z **ÚAP OK obsahující vyhodnocení vyváženosti** vztahu územních podmínek – kartogram C4. Hodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek zde bylo provedeno kombinací předchozích tří dílčích hodnocení. Vzhledem k tomu, že se hodnoty, týkající se především soudržnosti společenství obyvatel a také částečně i hospodářského rozvoje, promítají do zastaveného území, bylo celkové hodnocení rozloženo do dvou fází (hodnocení zastaveného a volného území) a výsledky pak byly sloučeny do jednoho kartogramu.

Při provádění souhrnného hodnocení je byly přiřazeny váhy jednotlivým oblastem takto:

Váha	Oblast
– 0,8	Příznivé životní prostředí
– 1,0	Hospodářský rozvoj (tj. s ohledem na širší podmínky kraje byl zdůrazněn význam hospodářských podmínek při hodnocení vyváženosti území)
– 0,6	Soudržnost společenství obyvatel území

Plně je možno souhlasit se zdůrazněním „omezení“ jakéhokoliv podobného multikriteriálního hodnocení se stanovením vah a výběru ukazatelů, které je v ÚAP OK uváděno. V další etapě aktualizace ZÚR OK bude možnost tyto metody stabilizovat, lépe provázat se systémem regionálního plánování (PRÚOOK), komunálního plánování a i lépe hodnotit.

Podle závěrů ÚAP OK se na čelnou pozici z hlediska vyváženosti územních podmínek dostala Olomouc se svým okolím. Nepříznivé životní prostředí je zde vyrovnáváno vysokým hospodářským potenciálem. Poměrně vysoká vyváženost územních podmínek je potvrzena i v oblasti CHKO Jeseníky. Tam se však na ní nejvíce podepisuje kvalita životního prostředí a hospodářský rozvoj i soudržnost za ní dost pokulhávají. Ke kvalitnímu okolí Olomouce se připojují i větší sídla napojená na rychlostní silnice, především Prostějov a Litovel, což přispívá k vytvoření určitého centrálního regionu. **Tyto závěry plně korespondují s vymezením centrální rozvojové oblasti RO 1 a navazující RO6 a RO7.** Vymezení dalších rozvojových oblastí a os v ZÚR OK dále posiluje tradiční sídelní strukturu a podporuje její stabilitu.

Velká část území se naopak vyznačuje podprůměrnou úrovní vyváženosti podmínek, jedná se především o okrajové části kraje, z nichž nejnižších hodnot dosahují Javornicko a Konicko. Nízké hodnoty najdeme i v oblasti Hané jižně od Šumperka, v regionu Němčic nad Hanou a v oblasti jižně od osy Přerov – Lipník nad Bečvou – Hranice. Výsledky hodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek vedly v ÚAP OK k vymezení čtyř kategorií území:

1. Rozvojový pól území, kde je dobrý hospodářský a sociodemografický rozvoj doprovázen ještě únosnou kvalitou životního prostředí (Olomouc s okolím a přesahem po trasách rychlostních silnic)
2. Území s převažujícími přírodními hodnotami, ve kterých však stagnuje hospodářský a sociodemografický rozvoj (CHKO Jeseníky, vojenský újezd Libavá)
3. Problémová území, ve kterých je nízká úroveň vyváženosti územních podmínek (Javornicko, Hanušovicko, Zábřežsko, Uničovsko, Moravskobrounsko, Konicko, Němčicko, Potštátsko, Pobečví)
4. Ostatní území, ve kterých převažují sídla s nadprůměrnými hodnotami vyváženosti územních podmínek

Řešení ZÚR OK v zásadě tato zjištění respektuje, výraznější upřesnění je provedeno při vymezení specifických oblastí v tzv. Pobečví, kde mezi specifické oblasti (zejména z pohledu hospodářských podmínek, perspektiv posílení veřejné infrastruktury-zejména dopravy) byl zahrnut pouze spádový obvod ORP Lipníku nad Bečvou.

Závěry ÚAP OK zdůrazňují (s ohledem na rozbor udržitelného rozvoje území), že hlavní důraz je nutné klást na zlepšování dostupnosti okrajových částí kraje a to opatřeními šetrnými k přírodě tak, aby dopravní napojení sloužilo kromě spojení s centrem kraje i k rozvoji regionu, kterými tyto nové nebo rekonstruované dopravní osy budou procházet. Jedná se především o prověření těchto nových navrhovaných dopravních propojení:

1. Jeseník-Ramzovské sedlo – Hanušovice – Šumperk
2. Šumperk – Uničov – Šternberk – Olomouc

Ve zdůvodnění je uváděno, že „navrhované spojení Jesenicka nejenže respektuje nároky na ochranu přírody v oblasti CHKO Jeseníky, ale má přínos i ze širšího hlediska udržitelného územního plánování a rozvoje, včetně vazeb na ostatní kraje. Vnesení alternativních tras by zlepšilo dopravní situaci v kraji a mohlo by být impulsem k rozvoji stagnujících a upadajících oblastí. Druhým významným impulsem je ve většině hospodářsky slabých území (mimo centrální rozvojové oblasti) rozvoj rekreace a cestovního ruchu (zejména v Rychlebských horách a v regionu Hanušovice) s rozvojem turistického průmyslu charakterem a měřítkem odpovídajícím místním podmínkám“. Do doby rozpracování těchto nových námětů bude v území respektován současný návrh ZÚR OK, který z velké části respektuje vládou ČR schválené ÚP VÚC Jeseníky a Olomoucké aglomerace.

F.II. SHRUTÍ PŘÍNOSU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE

F.II.1. Shrnutí přínosu zásad územního rozvoje k vytváření podmínek pro předcházení zjištěným rizikům ovlivňujícím potřeby života současné generace obyvatel řešeného území

Základní přínosy ZÚR OK k vytváření podmínek pro předcházení zjištěným rizikům jsou hodnoceny z hlediska vyváženého vztahu podmínek ve třech základních oblastech – podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

ZÚR OK ve svých hlavních částech logicky preferují posílení dosud nevyváženého postavení hospodářských a sociálních podmínek území kraje. Na tuto skutečnost je reagováno zejména stanovením podmínek urbanistického rozvoje (vymezení rozvojových oblastí,

rozvojových os a specifických oblastí), řešením veřejné dopravní a technické infrastruktury, stanovení podmínek pro ochranu a využití ložisek nerostných surovin a stanovením zásad pro ochranu hodnot v území včetně krajinného rázu. Toto řešení vychází jak z vlastních zjištění a podkladů ZÚR OK tak i širších dostupných podkladů a zjištění (zejména PRÚOOK jako hlavního politicky zastřešeného dokumentu regionálního rozvoje OK). Právě posílení hospodářských a sociálních podmínek zejména ve specifických a rozvojových oblastech (viz. příslušné kapitoly) uspokojuje jednu z hlavních potřeb života současné generace v Olomouckém kraji, které je odborně i politicky dostatečně formulována a prokázána.

Zvolené řešení v rámci ZÚR OK přitom minimalizuje negativní dopady na příznivé životní prostředí a to jak odborným řešením v oblasti dopravy tak i vlastní koncepcí rozvoje sídelní struktury kraje (návrh pokračování přiměřeného rozvoje polycentrického osídlení, zejména v rozvojových oblastech soustřeďující tradiční póly rozvoje území). Samozřejmě, že jakákoliv nová řešení veřejné dopravní a technické infrastruktury přinášejí konkrétní rizika (popsaná v předchozích kapitolách). V této závěrečné kapitole je však nutno připomenout rizika nebezpečí neřešení těchto problémů jako celku. Právě ZÚR OK vytváří jednotné pojetí celkového – strategického naplnění cílů územního plánování, opírající se o výchozí formulování potřeb řešení v jednotlivých oblastech a následné uplatnění koordinovaných přístupů u zvolených řešení. Jednou ze zásadních obecných bariér **při provádění změn v území**, je vznik **rizik zhoršování hospodářských podmínek vyváženého rozvoje území** pokud nedojde k nalezení potřebného **konsensu mezi rozsahem ochrany různých zájmů a možnostmi**.

V příložených schématech jsou dokumentovány základní koncepční principy obhajující návrh řešení a upozorňující na složitost a úskalí při hledání rovnováhy při stanovování podmínek omezujících rozvoj a podmínek umožňujících rozvoj směřující k zvýšení hospodářské prosperity kraje a posílení sociální soudržnosti obyvatel území kraje.

Stručný komentář k vloženým schématům:

1. **Reálné možnosti provádění změn v území směřující k posílení hospodářského rozvoje a soudržnosti obyvatel v území, ve vztahu ke geomorfologii, ohrožení území povodněmi a vlivy poddolování**

Schéma znázorňuje ovlivnění využití území pro rozvinutí hospodářského rozvoje těmito prvky:

- výrazná modelace terénu s velmi proměnlivými sklony v severní, západní a východní části kraje
- složitost reliéfu je v mnoha lokalitách umocněna nestabilitou povrchu způsobenou sesuvným územím a vlivy poddolování
- rozsah stanoveného záplavového území
- rozsah území vázaného pro obranu státu (vojenský výcvikový prostor a jeho ochranné pásmo)

2. **Reálné možnosti provádění změn v území směřující k posílení hospodářského rozvoje a soudržnosti obyvatel v území, ve vztahu k ochraně přírodních hodnot**

Schéma znázorňuje rozsah území, jehož využití je vázáno akceptací některého z právních předpisů vztahujícího se k ochraně přírody, lesa, nerostných surovin, zdrojů vody, ochrany léčivých a minerálních vod a zemědělské půdy. **Červenou barvou jsou znázorněny části území, které nejsou dotčena některým z limitů.** Nutno upozornit, že vymezení zastavěného území sídel (bílá barva) je jen orientační. Je zřejmé, že plochy, které by umožnily provedení změn v území ve prospěch hospodářského rozvoje (ale i územního rozvoje pro další funkce sídel) se nacházejí v polohách převážně mimo rozvojové osy s dopravními cestami a jejich využití by vyvolalo:

- návrh nových dopravních cest a technické infrastruktury včetně

- posílení zdrojů (opět s dopady do záboru ZPF)
  - přesměrování struktury osídlení do poloh z hlediska ochranných zájmů sice logických, ale z ekonomického hlediska náročných tímto i málo reálných
  - část těchto ploch se bohužel nachází v plochách obtížně využitelných z důvodů uvedených ve schématu č. 1
3. **Syntéza vymezení rozvojových oblastí a os a hustoty osídlení**
Schéma dokladuje vcelku racionální a logické rozvržení rozvojových oblastí ve vztahu k hustotě osídlení a logickou návaznost na rozvojové osy. Toto rozvržení snižuje náročnost na dopravní obsluhu (dojížďku do zaměstnání-km a čas) a zároveň se chová šetrně k ochraně cenných částí území.
4. **Syntéza rozvojových oblastí a os a specifických oblastí**
Schéma znázorňuje syntézu rozvojových oblastí a os a vymezených specifických oblastí. Opět i zde lze nalézt vyváženost v oblasti rozvržení rozvojových os, vymezení rozvojových oblastí, které zasahují do specifických oblastí a tím i umožní vyváženou dopravní obsluhu v území při rozumných dojížďkových vzdálenostech mezi sídly navzájem a sídly a hlavními rozvojovými osami (hlavními dopravními tepnami). V překryvu rozvojové oblasti a specifické oblasti existuje předpoklad, že zde bude nasměrována pozornost a budou zde probíhat dynamičtější změny v území, což pozitivně ovlivní ekonomický a sociální rozvoj oblasti.
5. **Syntéza návrhových prvků s reálnými možnostmi provádění změn v území směřujícími k posílení hospodářského rozvoje a soudržnosti obyvatel v území**
Schéma je průmětem jevů ze schéma č.2 , částečně i č. 1 (s výjimkou výškopisu) a návrhových prvků z řešení ZÚR. Přes malé měřítko a velkou hustotu zobrazených jevů lze dohledat již výše uvedené souvislosti. Plochy nezátížené (popř. zatížené minimálně) limity jsou zobrazeny světle fialovou barvou. Schéma lze konfrontovat s dalšími schématy.

Největším problémem se ukazuje střet ve střední a jižní části kraje mezi ochranou zemědělské půdy a rozvojem stávajících sídel. Je to dáno historickým založením sídelní struktury u vodních toků a dopravních cest, které zpravidla vodní toky sledovaly. Současně se zde nachází velmi kvalitní zemědělská půda I a II. tř. ochrany. Založení dopravních cest a návaznosti ve zdokonalování jejich parametrů po mnoho staletí na sebe logicky navázalo vznik a rozvoj sídel, pro které dopravní obsluha výrazně ovlivňuje jejich existenci, rozvoj a prosperitu a to žel někdy i za cenu nutnosti záboru pozemků s půdami vyšší bonity.

Rizika zhoršování hospodářských podmínek jsou hlavním zdrojem potenciálního zhoršování soudržnosti společenství obyvatel území, zejména ve specifických oblastech, který je ovlivnitelný ZÚR OK.

Tato koncepce je v souladu s celostátním dokumentem Politikou územního rozvoje ČR, která byla schválena usnesením vlády ČR č. 561 ze dne 17. května 2006.

Shrnutí závěrů vyplývajících z Vyhodnocení vlivů návrhu zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj území části A–vyhodnocení vlivů na životní prostředí a Vyhodnocení vlivů návrhu zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj území části B–vyhodnocení vlivů na území NATURA 2000

Na základě provedení posouzení vlivů návrhu ZÚR OK na životní prostředí a posouzení vlivů návrhu ZÚR OK na území NATURA 2000 lze k navrženým závěrům a připomínkám z hlediska

porovnání vzájemné vyváženosti podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území zaujmout následující stanovisko:

1. *Jednotlivé záměry v rámci hodnocené koncepce, obsažené v příloze č.1 zákona č.100/2001 Sb. v platném znění budou podrobeny posouzení vlivů na životní prostředí podle tohoto zákona. V případě variantního řešení bude vybrána varianta s minimálními dopady na ŽP a ochranu veřejného zdraví.*

V koridorech nadmístního významu vymezených ZÚR OK budou vždy prověřována řešení minimalizující dopady na životní prostředí a snížení záboru kvalitní půdy. V těchto koridorech lze řešit i další varianty, které umožní vlivy na životní prostředí minimalizovat.

Zásady stanovené v ZÚR OK pro provádění změn v území umožňují i vyhledávat další řešení s cílem minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí v rámci pořizovaných územních studií, které budou veřejnoprávně projednávány a pokud budou změny prováděny na území jedné obce v rámci zpracování ÚP, budou dodrženy zásady stanovené ZÚR OK a platná legislativa stanovující limity využití území.

2. *Realizace labské větve průplavu Dunaj-Odra-Labe ve variantě, vedoucí přes CHKO Litovelské Pomoraví a pSCI v této lokalitě je vzhledem k zjištěným negativním vlivům na životní prostředí nepřijatelná. Uskutečnění propojení Baltické moře-Severní moře na území ČR nedoporučujeme.*

Ochrana území pro realizaci vodní cesty D-O-L je v území uplatněna na základě usnesení vlády ČR č. 635 z 11. 12. 1996.

Toto vládní usnesení jsou povinny respektovat orgány státní správy včetně ústředních¹. Vztahuje se i na krajské úřady. Trasa D-O-L je uvedena i v Evropské dohodě o hlavních vnitrozemských cestách mezinárodního významu (AGN), která vstoupila v platnost v r. 1997 a součástí českého právního řádu se stala na základě sdělení Ministerstva zahraničních věcí.²

Do doby rozhodnutí o začlenění popř. vyloučení z řešení PÚR ČR nemůže ZÚR tato rozhodnutí předjímat a rozhodnutí o ponechání popř. vyloučení tohoto záměru z návrhu ZÚR OK bude ponecháno jako územní rezerva³ (územní rezerva = plochy a koridory, jejichž dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití)

3. *Realizace lokalit pro akumulaci povrchových vod Hřbety, Řimice a Velká Morava se nedoporučuje. Obdobné lokality Hanušovice, Hanušovice II a Mohelnice se nedoporučuje realizovat jako nádrže s trvalým nadržením povrchové vody.*

K dalším problémovým lokalitám pro akumulaci povrchových vod:

- návrh ZÚR OK sporné lokality pro akumulaci povrchových vod Hřbety, Řimice a Velká Morava již nejsou obsaženy v řešení ZÚR OK (vypuštěny na základě projednávání),
- návrh ZÚR OK navrhuje lokalitu Mohelnice (která do návrhu byla převzata z platného VÚC Jeseníky) chránit pro realizaci suchého poldru. Základní význam této lokality lze tedy spatřovat zejména v protipovodňové ochraně území (ochrana civilizačních hodnot v území),
- lokalita Hanušovice je do návrhu převzata z platného SVP a ÚP VÚC Jeseníky,
- lokalita Hanušovice II je převzata s SVP.

¹ ve smyslu zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných orgánů státní správy ČR – § 21

² sdělení Ministerstva zahraničí č. 163/1999 Sb.

³ §36 odst. 1. zák. č.183/2006 Sb.

Význam těchto nádrží je nutno spatřovat v zajištění základních podmínek pro hospodářský rozvoj území a současně i pro soudržnost obyvatel (zaměstnanost). Vzhledem k měnícím se klimatickým podmínkám bude pitná voda strategickým přírodním zdrojem, který bude ovlivňovat další rozvoj regionů.

4. *Zvážit přehodnocení umístění a kapacit lokalit pro akumulaci povrchových vod DI. Loučka, Hranice, Loštice, Náměšť na Hané, Osek n/B a Teplice.*

- lokality pro akumulaci povrchových vod Hranice a Osek n/B se na základě výsledků projednání vypouští a jsou v ZÚR OK nahrazeny zkapacitněním toku řeky Bečvy,
- lokalita pro akumulaci povrchových vod Teplice (suchý poldr) je do návrhu převzata z platného ÚP VÚC Olomoucké aglomerace a její význam lze spatřovat zejména v protipovodňové ochraně území – životů a civilizačních hodnot.
- Lokality Dlouhá Loučka, Loštice a Náměšť na Hané, které byly převzaty z SVP, budou v následujícím období prověřeny v rámci PHP a POP.

Kapacita ostatních zde neuvedených lokalit pro akumulaci povrchových vod bude prověřena a upravena v dalších stupních podrobné dokumentace.

Význam těchto ostatních lokalit pro akumulaci povrchových vod lze spatřovat zejména:

- v jednotlivých regionech je potencionálním zdrojem zásobování pitnou vodou s významem i pro protipovodňovou ochranu území.
- zajištění základních podmínek pro hospodářský rozvoj území a současně i pro soudržnost obyvatel (zaměstnanost). Vzhledem k měnícím se klimatickým podmínkám bude pitná voda strategickým přírodním zdrojem, který bude ovlivňovat další rozvoj regionů.

5. *Při návrhu výstavby železnic (VRT, Kouty n/D) a výstavby lanových drah (v chráněných oblastech) volit variantu s minimálními dopady na přírodu a krajinu (územní varianty, využití stávajících průseků, protipohledové bariéry).*

Prodloužení železniční tratě Kouty nad Desnou a lanové dráhy Kouty nad Desnou – Červenohorské sedlo a Bělá p. P. – Červenohorské sedlo jsou do návrhu ZÚR převzaty z platného VÚC Jeseníky. Záměry byly v souladu s platnou legislativou řádně posouzeny a schváleny.

Význam těchto záměrů je regionálního významu s příznivými dopady pro zaměstnanost regionu. Další přínos uvedených záměrů lze spatřovat:

- navrhovaná doprava je šetrnější k životnímu prostředí
- dochází k usměrnění rekreačního využití území ve vyčleněných lokalitách

Záměr na realizaci vysokorychlostní železnice je v území vymezován jako územní rezerva⁴ (územní rezerva = plochy a koridory, jejichž dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití). Doporučit minimalizaci negativních dopadů na přírodu a krajinu při upřesňování optimálního průběhu trasy VRT.

Význam tohoto záměru je nadmístního významu (je mezinárodní a celostátní), lze zde dovodit i jako vyhledávanou alternativu k méně ekologické letecké dopravě.

6. *Trasa komunikace I/44 ve variantě vedení v nové stopě-volnou krajinou na Jesenícku se vzhledem k existenci území, zřízeného dle směrnice č. 79/409/EEC a směrnice č. 92/43/EEC právního systému EU (území soustavy NATURA 2000) nedoporučuje.*

Návrh dílčích přeložek silnice I/44 (včetně tunelové části) propojuje specifickou oblast Jeseníky s rozvojovou oblastí národního významu Olomouc. Záměr z velké části respektuje Územní plán

⁴ §36 odst. 1. zák. č.183/2006 Sb.

velkého územního celku (ÚP VÚC) Jeseníky, schválený usnesením vlády ČR č. 613 ze dne 2. 11. 1994, jehož závazná část byla vyhlášena nařízením vlády ČR č. 233/1994 Sb. a 1. změna ÚP VÚC Jeseníky, která byla schválena usnesením vlády ČR č. 1042 ze dne 30. 10. 2002 a která byla vyhlášena sdělením Ministerstva pro místní rozvoj č. 490/2002 Sb. Záměr přeložek silnice I/44 byl v úseku Rapotín-Jeseník prověřen MŽP v rámci posouzení EIA – č.j.4916/OIP/03 ze 7. 10. 2003.

Vymezení ploch NATURA 2000 provedené legislativními nástroji (Nařízení vlády ze dne 27. října 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Jeseníky, Částka 46 z 15. 4. 2005 – příloha nařízení vlády 132/2005 Sb. kterým se stanoví seznam evropsky významných lokalit) nerespektovalo již schválené ÚP VÚC.

Postupná realizace záměru zásadním způsobem ovlivní podmínky hospodářského rozvoje okresu Jeseník a částečně i okresu Šumperk, které jsou v současnosti velmi nepříznivé (viz kap.A3. odůvodnění k odst. 9–14) a dlouhodobě destabilizují soudržnost obyvatel okresu Jeseník a částečně i Šumperk.

- 7. V dalším průběhu schvalování ÚPD zvážit zkapacitnění, resp. zvýšení priority u komunikací I/46, II/444, resp. II/446 a II/447 (Mohelnice-Šternberk) s cílem snížit při propojení Uničov-R35 zatížení silnice II/449, procházející středem CHKO Litovelské Pomoraví a územím soustavy NATURA 2000. Zařazení komunikace II/449 v úseku Uničov-Litovel do veřejně prospěšných staveb se nedoporučuje.*

Návrh ZÚR plně respektuje komunikaci II/449 a podtrhuje její význam i do budoucnosti. Z hlediska dlouhodobého vývoje sídelní struktury existuje základní hospodářská vazba mezi městy Litovel a Uničov, která je realizována po komunikaci II/449. Vazba je dokumentována i vymezením rozvojové oblasti RO 4 (ve výkresu B. 1.). Tato oblast má význam i pro širší spádové území, které zahrnuje řešení nezaměstnanosti v přílehlých specifických oblastech vymezených ZÚR (část Konicka a Uničovsko).

Záměr není zařazen v návrhu ZÚR OK mezi VPS, přesto je nutno v další územní přípravě věnovat pozornost dopravní vazbě mezi oběma městy, vzhledem k tomu, že ji nelze realizovat jiným způsobem než historicky založeným. Růst dopravní zátěže a řešení ochrany zdraví obyvatel vyvolává potřebu přemístění této zátěže mimo plochy bydlení zejména ve městě Litovel.

Řešení dopravních vazeb Mohelnice-Šternberk tímto není vyloučeno. Posílení vazby propojení území Moravskoslezského kraje – města Šternberk – města Mohelnice – a napojení na R35 je nutno v dalších aktualizacích ZÚR dále sledovat a prověřovat. Uvedená města včetně obce Červenka vytvářejí mikroregion s celkovým počtem obyvatel cca 25000, který generuje odpovídající pohyb za prací, za občanskou vybaveností, vyvolává potřebu zásobování území, ... s výraznou tendencí růstu (růst hybnosti obyvatel, růst motorizace apod.)

- 8. U obchvatu Šternberka (silnice I/46) upravit trasu vzhledem k povolenému rozšíření stavby ČOV.*

Upozornění na možný střet je lokálního významu a řešení případné možné kolize trasy přeložky silnice I/46 ve městě Šternberk je umožněno v rámci vymezeného koridoru v rámci zpracování ÚP města.

- 9. Otvírání nové těžby nerostů v ZCHÚ a v územích systému NATURA 2000 se nedoporučuje. Při kumulaci více střetů (ochrana přírody, vodní zákon, ZPF) se doporučuje rebalance ložisek s převodem do zásob vázaných či nebilančních*

ZÚR OK neřeší a ani nemůže řešit rebalance zásob ložisek a jejich převody a odpisy. ZÚR neřeší, u kolika konkrétních ložisek ve specifických oblastech a za jakých podmínek je možné povolit

těžbu, aniž by se tím předjímalý výsledky správního procesu vedeného orgány státní báňské správy. Toto ÚPD nepřísluší, protože by to bylo v rozporu s platnými právními předpisy.

ZÚR OK nemůže zakázat využití ložisek nerostných surovin, ale vymezuje zásady k jejich exploataci s cílem minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí v případě výskytu kumulovaných požadavků na otvírku ložisek. Za tím účelem ZÚR navrhuje prověření možností využívání ložisek územními studii.

10. Při návrhu konkrétních záměru staveb, event. koridoru liniových staveb v lokalitách mimo „zastavěná území“ obcí v maximální míře respektovat doporučení orgánu ochrany životního prostředí se snahou o minimální zásah do ZPF (I. a II. třída ochrany) PUPFL, zvláště chráněných území a území soustavy NATURA 2000.

Při územní přípravě jednotlivých záměrů bude každý záměr prověřován v podrobném měřítku v rámci vymezeného koridoru a stavby budou posuzovány dle platných právních předpisů o posuzování vlivu na životní prostředí (EIA).

ZÚR OK stanovuje pro minimalizaci zásahů do ZPF zásady, které je žádoucí akceptovat při zpracování územních plánů a podrobné dokumentace:

- trvat na intenzifikaci již zastavěného území, nezakládat v odloučených polohách nové satelitní sídliště a podnikatelské areály
- využívat nevyužitý průmyslové plochy, při rozhodování o umístění nového záměru v území preferovat lokalizaci v nevyužitých plochách výroby a skladů (brownfields);
- poskytnout průkaz, že záměr nelze realizovat v obdobných lokalitách v obci s nižší třídou ochrany půdy a menším rozsahem vlivů na životní prostředí, s nižšími nároky na veřejnou infrastrukturu; při zohlednění urbanistických zásad a principů
- přednostně budou nové záměry umísťovány do stávajících proluk v návaznosti na zastavěná území obcí s akceptací min. vzdáleností nezbytné k zajištění požadavků na kvalitní prostředí;

11. Při řešení dopravní situace na území Olomouckého kraje vždy paralelně řešit vliv hluku na venkovní chráněný prostor a emisí znečišťujících látek do ovzduší, včetně odpovídajících kompenzačních opatření.

V rámci zpracování „Akčního hlukového plánu Olomouckého kraje“ bude řešen vliv hluku s přihlédnutím k záměru ochrany tichých oblastí v aglomeraci a volné krajině. Zjištěné závěry budou využity při následné aktualizaci ÚPD.

12. Plochy nadmístního významu pro výrobu, skladování a podnikání navrhovat vždy s ohledem na vyloučení negativního vlivu na území soustavy NATURA 2000 a se snahou o minimalizaci odnímané plochy pozemků ZPF a PUPFL.

Cílem je v rozvojových oblastech a rozvojových osách vytvořit podmínky pro umístění aktivit mezinárodního, republikového a nadmístního významu a tím přispívat:

- k zachování charakteru a k ochraně hodnot území mimo rozvojové oblasti a rozvojové osy (ochrana půdy, krajiny, hodnotných částí přírody);
- k racionálnímu využití stávající dopravní a technické infrastruktury;
- k posílení zpravidla oslabeného pilíře hospodářského rozvoje a sociální soudržnosti obyvatel;
- k zamezení polycentrického, nahodilého umístění podnikatelských aktivit vznikajících zpravidla tam, kde je sice k dispozici levný pozemek, ale lokalita je hůře dostupná s deficitem zdrojů (el. energie, plynu, vody, apod.) vyvolávající enormní náklady vnější, z hlediska zajištění dopravní dostupnosti (napojení na nadřazenou dopravní síť) a napojení na zdrojové soustavy energetické a vodohospodářské.

Využití rozvojové oblasti předpokládá splnění řady podmínek a to v součinnosti s obcemi, aby zde mohly být provedeny rozsáhlé změny v území:

- v rámci rozvojové oblasti budou vyhledávány, porovnávány a preferovány lokality, které se co nejméně projeví negativně v území (budou šetrnější ke krajině, k obyvatelům sídel, ke kulturním a přírodním hodnotám) a budou přitom respektovány urbanistické zásady využívání území;
- preferované lokality budou posouzeny jako stavby z hlediska vlivů na životní prostředí a v rámci zpracování územních plánů obcí, dle případných požadavků orgánů ochrany životního prostředí, bude posouzen i vliv koncepce na životní prostředí;
  - V rozvojových osách, v území mimo vymezené rozvojové oblasti se vznik významných změn v území (s významem nadmístním, lépe nadregionálním, a s významem přesahujícím území Olomouckého kraje) nepředpokládá a ani nebude podporován. Neznamená to, že zde nemohou vznikat menší podnikatelské aktivity místního i nadmístního významu, které při svém vzniku budou muset respektovat všechny požadavky vztahující se k ochraně přírodních a kulturních hodnot, ochraně půdy, nerostných surovin, krajiny apod.

ZÚR OK nenavrhují v žádné oblasti žádnou podnikatelskou aktivitu a ani konkrétní plochy, ale pouze vytvářejí podmínky pro umístění aktivit nadmístního (zde lépe nadregionálního) významu a stanovují pro jednotlivé oblasti minimální požadovaný rozsah potřebných ploch.

Při návrhu záboru zemědělské půdy pro velké podnikatelské aktivity je nutné v území při zpracování územních plánů a podrobné dokumentace, při respektování urbanistických principů a zásad, akceptovat tyto stanovené zásady:

- trvat na intenzifikaci již zastavěného území;
- využívat nevyužité průmyslové plochy. Při rozhodování o umístění nového záměru v území preferovat lokalizaci nového záměru v nevyužitých plochách výroby a skladů (brownfields);
- poskytnout průkaz, že záměr nelze realizovat v obdobných lokalitách v obci s nižší třídou ochrany půdy a menším rozsahem vlivů na životní prostředí, s nižšími nároky na veřejnou infrastrukturu;
- přednostně budou nové záměry umísťovány do stávajících proluk v návaznosti na zastavěná území obcí s akceptací min. vzdáleností nezbytné k zajištění požadavků na kvalitní prostředí. Nepřipouštět zakládání nových lokalit v odloučených polohách (nové satelitní sídliště a nové podnikatelské areály v krajině);

F.II.2 Shrnutí přínosu zásad územního rozvoje k vytváření podmínek pro předcházení předpokládaným ohrožením podmínek života generací budoucích

ZÚR OK ve svém řešení směřuje k eliminaci dlouhodobých ohrožení života budoucích generací. Časový aspekt pohledu na zvolená řešení ZÚR OK umocňuje především potřebu koncepčnosti rozvoje území a hledání synergických efektů rozvoje jednotlivých složek území.

Tyto požadavky se odrážejí v ZÚR OK především v koordinaci koncepce urbanistické struktury rozvoje území a veřejné dopravní a technické infrastruktury. Zejména dopravní infrastruktura respektuje a „obsluhuje“ hlavní rozvojové póly území (viz. schéma 3). „Vytlačování“ této infrastruktury mimo logické a „tradiční“ koridory přináší obrovské dlouhodobé vícenásledky, zásadní distorze z hlediska urbanistické ekonomie využití území. Ve svých důsledcích (zvyšování přepravních vzdáleností a emisí, nehodovosti atd.) pak i další zátěže životního prostředí.

Na závěr při posuzování dlouhodobých aspektů dopadů ZÚR OK je nutno brát do úvahy i proměnu vnímání (percepce) váhy jednotlivých kritérií při hodnocení území. Současný růst percepce

podmínek životního prostředí bude v dlouhodobějším pohledu pravděpodobně modifikován, podobně jako např. pohled na hodnocení hospodářských podmínek (sociálně ekonomických) území byl výrazně modifikován v průběhu 20. století. Zcela otevřenou otázkou zůstává vnímání podmínek soudržnosti společenství obyvatel území. Je možno očekávat výrazné změny s vazbami na výstupy jak komunitního plánování, tak i na zpracování ÚAP obcí, které mohou přinést podrobnější zmapování problémů soudržnosti obyvatel území a pro tyto jsou ZÚR OK výchozí koncepční územně plánovací dokumentací.